

rasle bolj ali manj čvrsto. Naravno je, da se mnogo cepičev ne bo prijelo, in tudi dosti podlog se ne bo hotelo ukoreniniti. Med letom je trtnico pridno okopavati ter porezavati korenine iz cepiča in iz zemlje rastoče poganjke ameriške podloge.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Visoka c. kr. deželna vlada kranjska pozvala je z dopisom z dne 19. februarja t. l. št. 2040. glavni odbor, naj tudi letos razglasi naredbo c. kr. kmetijskega ministerstva z dne 17. marca l. 1884. št. 2274., kateri govori o nakupu žrebcev od zasebnikov. Z le tem ustreza glavni odbor vladnemu dopisu:

Razglas,

ki zadeva vsakoletno popolnjenje števila deželnih žrebcev z nakupom iz zasebne reje.

C. kr. kmetijsko ministerstvo vabi, ker želi, da primerno uredi popolnjenje števila žrebcev in da nakupi potrebnih žrebcev kolikor le mogoče doma, zato vse, ki imajo konje, ter konjerejce, da naznanijo vsako leto v času od 1. do 30. aprila neposredno in pismeno c. kr. kmetijskemu ministerstvu žrebce, katere menijo prodati.

Naznanjene žrebce bode pregledal na njih domu, in sicer, ako le mogoče, tedaj, kadar se spuščajo, zastopnik žrebčarske postaje ter jih bode glede na to, koliko so rabni, popisal.

Nakup zvrši potem od c. kr. kmetijskega ministerstva pooblaščen zastopnik žrebčarske postaje z zastopi vred, katerim so izročene reči, ki se tičejo konjske reje v tisti deželi. Število nakupljenih žrebcev je zavisno od potrebe, od njih plemena in od novcev, ki so na razpolago. Nakup se zvrši še tisto jesen.

Čigaver je naznanjeni žrebec, pa nikakor ni oviran ukreniti z žrebcom, kar mu je drago, in ravno tako tudi kmet. ministerstvo ni zavezano naznanjenega žrebca kupiti, če je žrebec tudi popolnoma raben.

Vsako naznanilo naj ima nastopno vsebino: Kakšni in kateri so žrebčevi roditelji, velikost, barvo, starost in ceno žrebčeve ter slednjič kraj, kje je žrebca videti.

Glede starosti je omeniti, da se bodo ozirali le na tiste žrebce, kateri so tedaj, kadar so naznanjeni, uže tri leta stari, ako so žlahtnega plemena, ali pa vsaj dve leti, če so teškega in čistega mrzlokrvnega plemena. Na mlajše konje se nikakor ne bodo ozirali.

Na žrebce, kateri so bili pripravljani po imenovanem obroku, ozirali se bodo le toliko, kolikor bo kazala potreba.

C. kr. kmetijsko ministerstvo.

Na Dunaji 7. marca 1884.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 18. Prosim blagovolite mi naznaniti, je li v zadnji številki „Novic“ priporočeni zborovski krompir zgodnji ali pozni, in po čem ga dobim jaz 100 klgr. (T. B. v V. pri C.)

Odgovor: Zborovski krompir je zgodnja vrsta. Ker ima poskusni vrt kranjske c. kr. kmet. družbe subvencijo od dežele in je vzdrževan ob dohodkih družbenih, dobivajo krompir po znižani ceni (t. j. po 2 gl. 50 kr. 100 klgr.) le družabniki, vsi drugi pa po 3 gl. za 100 kgr.

Vprašanje 19. Omislil sem si l. 1887. po svojem načrtu 2 železna pluga, katera prav dobro ugajata za naš kraj ter potrebujeta prav malo vprežne sile. Svetujte mi, kako naj naredim, da poskusijo tudi po drugod ta plug ter ga spoznajo za dobrega? Meni je le do tega, da dobe tudi po drugod dober plug, ne pa za dobiček, saj more po mojem načrtu izdelati plug vsak boljši kovač. (V. J. v Sp. G.)

Odgovor: Mi Vam ne vemo drugega svetovati, nego to, razglasite po časnikih, da ste izumili poseben nov plug, katerega radi pošljete na poskušnjo ali na ogled proti gotovim pogojem. Morda se oglasi kedo izmed naših čitateljev? Kadar pridemo v vaše kraje, hočemo si ogledati Vaš plug. Rečemo Vam pa uže sedaj, da pričakujemo prav malo, kajti videli smo uže na stotine raznih plugov in le težko si moremo misliti popravo na plugu, ki bi bila kaj novega in ob enem kaj koristnega.

Vprašanje 20. Pri nas napada uže več let prašiče neka huda bolezen, in sicer tudi mlade, kedar so komaj šele teden dni stari. Prašiči postanejo otožni, neradi jedo, dobe po životu črne maroge, ki postanejo pozneje kakor dobov lub. Bolezen naredi prasiča vsega pohabljenega, in celo kri se prikazuje po životu in iz nožic. Nekateri prašiči pa niso hudo grintavi, zato jih pa lomi krč in meče božjast ob tla. Pet do deset minut je prasič kakor mrtev, iz sebe peha slino in gleda zabodeno. Predno ga vrže božjast, cvili, kakor bi ga imel klavec v rokah. Bolj odrasle prašiče sključi bolezen; plazijo se po trebuhu in nočejo jesti ter pijo samo vodo. Bolezen traja 2 do 3 mesece, in mnogo prašičev pogine za njo. Neumneži trdijo, da narejajo bolezen večje; od tod pa je po soseski mnogo sumničenja in sovraštva. Blagovolite mi torej odgovoriti: Katera bolezen je to? Kaj je vzrok bolezni? Kako zdraviti od te bolezni? (J. B. v V. pri Colu.)

Odgovor: Po samem popisu ne morem kar naravnost reči, katera je ta bolezen, lahko je le božjast, bolj gotovo pa je tak ali tak vrančni prisad, črmasti šen ali pereč ogenj. Bodí si tako ali tako, ne moremo Vam dati navodila, kako bolezen zdraviti. Ako je bolezen črmasti šen, tedaj ne pomagajo dosti zdravila, ampak važno je varovati prasiče, da sploh ne dobe te bolezni. Ker je pa črmasti šen (pereči ogenj) huda kužna bolezen. varujte je prasiče najbolj, ako se ravnate po postavah o kužnih boleznih. Sicer je pa županstvo dolžno sumno tako bolezen precej naznaniti okrajnemu glavarstvu. Svetujemo